

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.60/2016/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. szeptember 02. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali visszaélés büntette miatt **I.r. vádlott** és társa ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. január 12. napján kihirdetett Kb.II.60//2014/29/1. számú ítéletét megváltoztatja.

II.r. vádlott cselekményét bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntettének (Btk. 305. § c) pont) minősíti.

I.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 300 (háromszáz) napi tétel, napi tételenként 1.500,- (ezerötszáz) forint pénzbüntetésre súlyosítja.

A 450.000 (négy százötvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre változtatja át, melynek során egy napi tétel összege helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

I.r. vádlott tekintetében a katonai mellékbüntetést azzal pontosítja, hogy alezredesi rendfokozatba tekinti visszavetettnek.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I.r.** és **II.r. vádlott** vonatkozásában helybenhagyja.

Indokolás:

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. január 12. napján kihirdetett Kb.II.60/2014/29/1. számú ítéletével **I.r., II.r., III.r.** vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 305.§. c) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntettében, ezért az I. r. vádlottat 300 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre és 1 év rendfokozatban visszavetésre, a II. r. vádlottat 200 napi tétel, napi tételenként 1.000,- forint, míg a III. r. vádlottat 150 napi tétel, napi tételenként 1.000,- Ft, pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett mindhárom vádlott vonatkozásában a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A III. r. vádlott részére 10 havi - részletenként 15.000,- Ft - részletfizetést engedélyezett. Az I. r. és II. r. vádlottakat személyenként 22.972,- forint, míg a III. r. vádlottat 107.972,- forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész három napi gondolkodási időt tartott fenn jogorvoslati nyilatkozatának bejelentésére mindhárom vádlott vonatkozásában, majd I. r. és II. r. vádlott terhére végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetés kiszabása érdekében fellebbezést jelentett be, míg a III. r. vádlott vonatkozásában az ítéletet tudomásul vette. Fellebbezésének írásbeli indokolásában hivatkozott arra, hogy a bíróság tévedett akkor, amikor az I. r. vádlottal szemben pénzbüntetést és rendfokozatban visszavetést, míg a II. r. vádlottal szemben pénzbüntetést alkalmazott. Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során nem értékelte kellő súllyal, hogy a

kezdeményező szerep a bűnösségét mindvégig következetesen tagadó I. r. vádlotté volt, akit korábban - szolgálati tekintély megsértésének vétsége és ittas járművezetés vétsége miatt - már kétszer pénzbüntetésre ítélték. Hivatkozott arra, hogy a II. r. vádlott az eljárás során a bűnösségét szintén tagadta. A büntetési célokat álláspontja szerint e két vádlottnál felfüggesztett szabadságvesztés szolgálja megfelelően.

I. és II. r. vádlottak az ítélet kihirdetését követően nyomban fellebbezést jelentettek be felmentés érdekében, míg a III. r. vádlott az ítéletet tudomásul vette. Az I. r. és II. r. vádlottak védője ugyancsak fellebbezett, elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés végett, továbbá az I. r. vádlott esetében a mellékbüntetés mellőzése érdekében. A III. r. vádlott védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. Az elsőfokú katonai tanács ítélete a III. r. vádlott vonatkozásában 2016. január 15. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.656/2014/3. számú átiratában fenntartotta a katonai ügyész fellebbezését, és nem tartotta alaposnak a védelmi fellebbezéseket. Álláspontja szerint az első fokon eljáró katonai tanács alapvetően a perrendi szabályokat betartva folytatta le az eljárást, ennek során ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a szóba jöhető bizonyítékokat megvizsgálta, azokat értékelte, és ennek alapján mérlegelési jogkörében eljárva a tényállást helyesen állapította meg. Hivatkozott arra, hogy a tényállás az I. r. vádlott személyi körülményei tekintetében helyesbítést igényel, miután mind a nyomozás, mind a bírósági eljárás iratai között szereplő előéleti adatokban megtalálható, hogy őt 2005-ben ittas járművezetés vétsége miatt ítélték el, e helyesbítéssel a tényállás már mentes a megalapozatlansági októl és felülbírálatra alkalmas. Ugyanakkor hivatkozott arra is, hogy a katonai tanács indokolási kötelezettségét kellő terjedelemben teljesítette. Indokolása során helyesen alkalmazta a logika szabályait. A megalapozott tényállás megváltoztatására a másodfokú eljárásban nincs törvényes ok, ezért a vádlottak és védőik által bejelentett - a tényállást felmentés érdekében támadó - fellebbezések a bizonyítékok felülmérlegelése tilalma miatt nem vezethetnek eredményre. A rögzített tényállás alapján a katonai tanács okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, és törvényesen minősítette az általuk elkövetett cselekményt. A büntetéskiszabási körülmények értékelésekor azonban a katonai tanács a súlyosító körülmények között egyik vádlott terhére sem értékelte a hivatali visszaélések gyakoriságát. Hivatkozott arra is, hogy a kiszabott büntetés egyik vádlott esetében sem alkalmas a büntetési célok betöltésére. A vádlottak által elkövetett cselekmény az általános megelőzés érvényesítése érdekében mindenképpen szabadságvesztés kiszabását igényli. A vádlottak eddigi szolgálatteljesítésére figyelemmel látott lehetőséget a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztésére. Megjegyezte, hogy a katonai tanács által kiszabott egy napi tétel összege egyáltalán nincs figyelemmel a vádlottak jövedelmi, személyi és vagyoni viszonyaira. Az I. r. vádlottal szemben alkalmazott katonai mellékbüntetéssel egyetértett. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az I. r. és II. r. vádlottal szemben szabjon ki végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

Az I. r. és II. r. vádlottak meghatalmazott védője két írásbeli beadványt nyújtott be. Első beadványában az előterjesztett fellebbezését írásban részletesen megindokolta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság katonai tanácsa ítéleti tényállását a bizonyítékok mérlegelésével hozta meg, azonban a bizonyítékok értékelése során megsértette a büntetőeljárás szabályokat: részben, mert azokat az iratok tartalmával ellentétesen rögzítette, részben azok összevetésekor megsértette a logika szabályait, így módon helytelen tényállást állapított meg. Ezt követően részletesen elemezte és értékelte a vádlottak és tanúk nyomozás és tárgyalás során tett nyilatkozatait, valamint a híváslista adatokat, és a bizonyítékok egymással történő összevetése alapján az ítélet megalapozatlanságára figyelemmel elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és I. r. és II. r.

vádlottak felmentését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását indítványozta.

Az I. r. és II. r. vádlottak védője másik beadványában, a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakra tett írásbeli észrevételében az ott írtakat megalapozatlannak tartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság katonai tanácsa az eljárása során folyamatosan megsértette a perrendi, elsősorban a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat. A tényállás felderítésére és megállapítására vonatkozó feladatát nem a törvénynek megfelelően teljesítette, a tényállást nem teljes körűen derítette fel, megsértette az indoklási kötelezettséget is, ezért elsődlegesen az ítélet megváltoztatására, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú katonai tanács új eljárás utasítására tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen az I. és II. r. vádlottak védője perbeszédében a vádlottak felmentése érdekében bejelentett fellebbezést továbbra is fenntartotta. Kiegészítette azzal, hogy az elsőfokú bíróság nem tárta fel a tényállást teljes mértékben, nem tárta fel azt, hogy mi volt a jogtalan előny, és a gépjármű miért nem léphetett be az országba. Indokolási kötelezettségének sem tett eleget a körben. Hivatkozott arra is, hogy a tanúknak alapvető érdekük volt, hogy azt állítsák, a jármű nem volt megfelelő műszaki állapotban. Az viszont tény álláspontja szerint, hogy a román társhatóság ezt a gépjárművet kiengedte. Hivatkozott arra, hogy **tanú1** tanú ellentmondásosan nyilatkozott a nyomozati szakban és a tárgyalási szakban, illetve az elsőfokú bíróság nem értékelte **tanú2** vallomását **tanú3** tanú vallomásával szemben. Nem indokolta azt sem, hogy miért **tanú3** tanú vallomását fogadta el az I. r. vádlott vallomásával szemben. Mindezekre figyelemmel védenői elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentésére tett indítványt, fenntartva a hatályon kívül helyezésre irányuló korábbi indítványt is.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet a Be. 349. § (1) bekezdése alapján az I. r. és II. r. vádlott vonatkozásában bírálta felül, figyelemmel arra, hogy a III.r. vádlott tekintetében az ítélet jogerőre emelkedett. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta, a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat mérlegelési jogkörébe vonta.

Az I. r. és II. r. vádlottak a nyomozás során nem ismerték el a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését, írásban tettek vallomást. Az I. r. vádlott vallomásának lényege szerint szabadnapján, otthonában kapott egy telefonhívást, ami arra vonatkozott, hogy ... Közúti Határátkelőhely magyar oldalán a beléptetés során megalapozatlanul, műszaki okokra hivatkozással visszafordított a magyar útlevelező egy olyan román rendszámú gépjárművet, amelyben egy nyugállományú román ezredes utazott. A telefonáló arra kérte, nézzon utána, hogy megalapozott volt-e a gépjármű visszafordítása. Erre válaszul a telefonálónak azt mondta, forduljon vissza a gépjármű a határátkelőhelyre, ahol műszakilag megtörténik az átvizsgálás, és ha az megfelelő, a gépjárművet be tudják léptetni az országba. Ezt követően a határátkelőhely ügyeletesét - **tanú3** tanút - telefonon felhívta, aki megerősítette a visszafordítás tényét. Az ügyeletesnek elmondta, hogy nem tud olyan műszaki problémáról, ami akadályozta volna a beléptetést, ezért meghatározta részére, hogy vizsgálják át a gépjárművet ismét, és amennyiben lehetséges, a jogszabályoknak megfelelő módon léptessék be az országba. Minderről jelentést kért az ügyeletesétől. Később hívást kapott a szolgálati telefonjára, és arról tájékoztatták, hogy a román gépjárművet beléptették az országba, mert nem volt olyan észlelhető sérülése, ami a beléptetés akadályát képezte volna.

A II. r. vádlott vallomásának lényege szerint az I. r. vádlottól érkezett telefonhívás, amelyben arról érdeklődött, hogy visszaérkezett-e már az a román rendszámú gépjármű a határátkelőhelyre, amit

korábban visszafordítottak. Nem volt róla tudomása, de utánanézett. **III.r. vádlottal** együtt ment ezt követően az útlevélezési fülkéhez, aki átvette **tanú4-től**, az útlevélezéstől az úti okmányt, majd **III.r. vádlottal** együtt odamentek egy parkolóban áll mikrobuszhoz - a visszafordított gépjárműhöz -, és miközben **III.r. vádlott** visszaadta a férfinak az úti okmányt, azt mondta neki, hogy „nem kellene telefonon intézkedni”. Ezután a mikrobusz elindult Magyarország irányába. Védekezése szerint a mikrobusz szélvédőjén nem látott olyan mértékű sérülést, ami miatt meg kellett volna tagadni az országba történő beléptetését. Vallomása szerint ezt követően a beléptetés tényéről tájékoztatta az I. r. vádlottat.

Az elsőfokú bírósági tárgyaláson a vádlottak éltek mentességi jogukkal, ezért az elsőfokú katonai tanács a Be.291.§ (1) bekezdése alapján írásbeli vallomásukat tette a bizonyítás anyagává. Ezen túlmenően a bíróság kihallgatta **III.r. vádlottat, tanú4-t, tanú3-t, tanú5-t, tanú2-t, tanú1-t, tanú6 és tanú7** psz. tanúkat, valamint a tárgyalás anyagává tett egyéb okirati bizonyítékokat, köztük a híváslista adatait.

Az elsőfokú katonai tanács az általa kihallgatott III. r. vádlott önmagát és terhelt-társait is terhelő, továbbá a beismerő vallomást kiegészítő, megerősítő tanúk vallomásai és az ismertetett iratok alapján a vádlottak védekezésével szemben mérlegeléssel terhelő tényállást állapított meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, indokolási kötelezettségének eleget tett.

A másodfokú bíróság az I. r. vádlott nyilatkozata és az erkölcsi bizonyítvány adatai alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel az ítéleti tényállás személyi részét kiegészíti azzal, hogy: „**I.r. vádlottat a ... Városi Bíróság** ittas járművezetés vétsége miatt 2005. évben pénzbüntetésre ítélte.”

Az előzőekben írt kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A másodfokú bíróság I. r. és II. r. vádlott felmentése érdekében előterjesztett fellebbezést nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az általa okszerűen mérlegelt bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg. A másodfokú eljárásban az I. r. és II. r. vádlottak védője új bizonyítékokra, illetve új tényre nem hivatkozott, nem merült fel továbbá olyan körülmény, amely miatt a másodfokú bíróság további bizonyítási eljárás lefolytatását tartotta volna szükségesnek. A Be. 351. § (1) és Be. 352. § (3) bekezdésében meghatározott bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezések alapján a másodfokú bíróság irányadónak tekintette az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást. Ezért a vádlottak és védőik által a bizonyítékok újraértékelése útján eltérő tényállás megállapítására, és ezen keresztül a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek. Nem vezethetett eredményre tehát az a védői indítvány, hogy a másodfokú bíróság eltérő tényállás alapján mentse fel a vádlottakat az ellenük emelt vád alól arra hivatkozással, hogy nem lehetett megállapítani, hogy a román rendszámú gépjármű nem volt alkalmas a beléptetésre, ezért hiányzik, illetve nem bizonyítható a jogtalan előny, mint tényállási elem.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett az I. r. és II. r. vádlottak bűnösségére, és a II. r. vádlott kivételével helyes az általa megállapított jogi minősítés is.

Az irányadónak tekintett tényállás szerint **I.r.** vádlott a ... Határrendészeti Kirendeltség vezetőjeként, **II.r.** vádlott határrendészeti osztály megbízott osztályvezetőjeként teljesített szolgálatot. 2013. január 9-én az I. r. vádlott utasítását végrehajtva a II. r. vádlott jelenlétében **III.r. vádlott** hivatali hatáskörével visszaélve jogtalan előnyben részesítette egy román honosságú gépjármű román állampolgárságú utasait akkor, amikor a járművet akként léptette Magyarország területére, hogy a gépjármű ország területére történő beléptetésének feltételei nem álltak fenn, illetve a hivatali rend megsértésével ismét lehetővé tették a korábban visszafordított gépjármű és utasai beléptetését.

A Btk. 305.§ c) pontja értelmében hivatali visszaélés büntettét követi el az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen hivatali helyzetével egyébként visszaél. Ez utóbbi alatt a hivatalos minőséghez kapcsolódó jogosítványok tudatosan, a társadalmi rendeltetésükkel ellentétesen, szabályellenesen, alakilag törvényesnek tűnő eljárás keretében történő gyakorlása értendő. **I.r.** vádlott azzal a magatartásával, hogy már visszafordított román állampolgárságú személyek érdekében eljárva telefonon a határátkelőhelyre későbbiekben visszatérő román honosságú gépjármű Magyarországra történő beléptetésére adott utasítást, azaz a hivatali rendet megkerülve érte el, hogy beengedjék a kisbuszt és utasait Magyarországra, megvalósította a hivatali visszaélés büntettét. A II. r. vádlott azzal a magatartásával, hogy az utasításról tudva **III.r. vádlottal** a román honosságú kisbuszhoz ment, és egyetértőleg jelen volt, míg **III.r. vádlott** az I. r. vádlott utasításának megfelelően a változatlan műszaki állapotú kisbuszt és utasait Magyarország területére beléptette, megvalósította - helyesen - a bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntettét.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a II.r. vádlott cselekményét a Btk.305.§ c) pontjába ütköző bűnsegédként elkövetett hivatali visszaélés büntettének minősítette.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azon álláspontjával, hogy végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés szolgálja megfelelően a büntetési célokat az I. r. és II. r. vádlottak vonatkozásában, azt eltúlzónak tartja. Nem értékelte a másodfokú bíróság olyan súlyúnak a terhükre megállapított bűncselekmény konkrét társadalomra való veszélyességét, amely indokoltá tenné velük szemben szabadságvesztés kiszabását.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az I. r. és II. r. vádlottak tekintetében helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket, nem tévedett, amikor lehetőséget látott pénzbüntetés kiszabására a Btk. 33. § (4) bekezdésének felhívásával, és helyesen állapította meg a napi tételek számát. Tévedett azonban az I. r. vádlott tekintetében, amikor az egy napi tétel összegét megállapította, mert az nem megfelelően tükrözi az I. r. vádlott személyi és jövedelmi viszonyait. Mindezekre figyelemmel a másodfokú katonai tanács az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és az egy napi tételnek megfelelő összeget 1.500,- forintra súlyosította. Helyesen alkalmazta az elsőfokú katonai tanács az I.r. vádlottal szemben a rendfokozatban visszavetést, hiszen az alárendeltek tudomást szereztek arról, hogy az I. r. vádlott a hivatali rendet megkerülte, így cselekménye a szolgálati tekintély sérelmével járt, ezért e katonai büntetés alkalmazása indokolt. Ugyanakkor pontosításra szorult annyiban, hogy az I. r. vádlottat alezredesi rendfokozatba visszavetettnek kell tekinteni.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Szegedi Ítéltábla Katonai Tanácsa helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. szeptember 2.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
előadó bíró

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **I.r.** és **II.r. vádlott** vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

, 2016. szeptember 2.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

Iván Erika
bírószági ügyintéző